

Inhoud

Apenheul vernieuwt	2
Jaarverslag	3
Bronnen van Berg en Bos (50)	7
Burgerparticipatie	9
26 november 1944, 'Scottie'	11
Paleis Het Loo	13
Redactie Wijkblad	13
Wildrooster Soerenseweg	14
Begraafplaats Soerenseweg	15
Koffie en thee in de Berg en Boschool	16

Jaarvergadering Wijkvereniging Berg en Bos dinsdag 16 april

Restaurant De Boschvijver. Aanvang 20.00 uur. Zaal open 19.30 uur.

Het bestuur van de Wijkvereniging Berg en Bos nodigt u van harte uit voor de jaarlijkse vergadering. Na het officiële deel volgt, na de pauze, een boeiende presentatie over de uitbreiding en verbouwing van Paleis Het Loo die momenteel worden uitgevoerd. Michel van Maarseveen, directeur van het museum, vertelt ons over de interessante bevindingen tot nu toe en laat ons er een en ander van zien. Vanzelfsprekend kunnen er ook vragen gesteld worden.

Agenda

- 20.00 uur
1. Opening door de voorzitter
 2. Vaststelling notulen van de jaarvergadering gehouden op woensdag 11 april 2018, opgenomen in wijkblad nr. 2 van juni 2018 en eveneens beschikbaar op onze website www.wijkbergenbos.nl
 3. Jaarverslag over het jaar 2018, opgenomen in wijkblad nr.1 van maart 2019 en eveneens beschikbaar op onze website www.wijkbergenbos.nl
 4. Financieel jaarverslag over het jaar 2018
 5. Bevindingen van de kascommissie
 6. Benoeming nieuwe kascommissie
 7. Bestuurszaken
 8. Uitreiking van de 'warme douche'
 9. Rondvraag
 10. Sluiting van het officiële deel
- 20.45 uur Pauze met koffie en thee
- 21.15 uur Paleis Het Loo: verbouwing en uitbreiding in uitvoering
- 22.15 uur Afsluiting met gelegenheid tot napraten onder het genot van een hapje en een drankje.
- Wij stellen uw aanwezigheid bijzonder op prijs en hopen weer veel wijkbewoners te mogen begroeten!

Koningsdag 27 april Traditie dreigt verloren te gaan!

Door Gustaaf van den Brand

De traditie van gezamenlijk Koningsdag vieren bij de Berg en Boschool dreigt verloren te gaan. De meeste organisatoren van de vorige jaren hebben aangegeven dat zij er mee stoppen. Vandaar een dringende oproep via deze weg: wie wil helpen de traditie in ere te houden? De viering van Koningsdag: een mooie gelegenheid om elkaar weer te ontmoeten en te leren kennen en zo bij te dragen aan het verder invulling geven aan Noaberschap in de wijk. Met sport en spel. Voor jong en oud. Voor leerlingen van de school en voor alle wijkbewoners. Met oranje limonade en oranjebitter. En natuurlijk het Wilhelmus! Oranje, rood wit en blauw. Wil jij ook een steentje bijdragen? Meld je dan snel aan via bestuur@wijkbergenbos.nl. Je hulp is dringend nodig....

Apenheul vernieuwt

Interview met Roel Welsing, directeur Apenheul

Door Gustaaf van den Brand

Hoe lang ben je al directeur van Apenheul en wat deed je hiervoor?

Ik ben nu twee jaar directeur van Stichting Apenheul. Hiervoor ben ik jarenlang actief geweest in de financiële dienstverlening en consultancy, waarvan de laatste 12,5 jaar als eindverantwoordelijke voor de marketing van Triodos Bank.

Hoe sluiten die banen op elkaar aan?

Zowel Triodos Bank als Apenheul zien hun commerciële activiteiten als een middel om een maatschappelijk doel na te streven en de wereld een zetje in de juiste richting te geven.

Dat betekent dat je in de keuzes die je maakt ook altijd nadenkt over de impact op de maatschappij en de natuur en niet streeft naar winstmaximalisatie op de korte termijn, maar veel meer naar impact op de lange termijn. Beide organisaties willen koploper zijn in hun respectievelijke branches en laten zien dat het anders kan.

Wat vindt je het leukste aan je baan?

Dat is denk ik de diversiteit aan dingen waar ik mee bezig ben en natuurlijk om 's ochtends vroeg in alle rust door het park te lopen en de apen wakker te zien worden! Ik geloof dat dit ook de eerste keer is dat mijn kinderen het leuk vinden wat hun vader nu eigenlijk doet.

En wat het minst?

Ik ben 12,5 jaar naar mijn werk gefietst, nu

zit ik iedere dag in de auto. Dat is nog steeds wennen.

Wat zie je als je grootste uitdaging?

Apenheul is een prachtig park, dat onze gasten in verwondering brengt over de schoonheid van de natuur. Hoe zorgen we dat het zo mooi blijft en we tegelijkertijd toch ontwikkelen, om mensen te blijven verwonderen? Dat is een mooie uitdaging.

Apenheul gaat verbouwen.

Wat gaat er veranderen?

We gaan het gebied rondom het einde van de looproute van Apenheul opnieuw inrichten. Dat doen we onder het motto

'Apenheul ontwikkelt voor aap, mens en natuur'. De biodiversiteit in dit gebied krijgt een flinke impuls, de apen krijgen nieuwe verblijven én er komt een nieuwe, horecagelegenheid ter vervanging van het huidige 'Café Lazy Monkey'. Uit klantenonderzoek bleek dat veel bezoekers vanaf het verblijf van de Hanuman langoeren direct langs het wat donkere beukenbos naar de draaimolen liepen. Daardoor misten zij de bijzondere dwergapen, wolapen en baardsaki's. We gaan het gebied nu helemaal openstellen en verder ontwikkelen, zodat je straks met een écht Apenheulgevoel naar huis gaat: het gevoel dat je in de natuur met elkaar volop geniet en dat je, waar je maar kijkt, apen om je heen ziet. De dwergapen, wolapen en baardsaki's krijgen nieuwe verblijven. En er komt een natuurlijke dwergapenvallei, waar de verschillende dwergapen los tussen de bezoekers lopen. Tegenover de nieuwe horecagelegenheid komt een nieuwe speelvoorziening. De route in het park blijft hetzelfde, maar met deze veranderingen gaat wél een wens van veel seizoenkaarthouders in vervulling: het is straks namelijk mogelijk om een korter rondje door Apenheul te maken. Na een bezoek aan het doodshoofdapengebied kom je uit bij het nieuwe Café Lazy Monkey. Dankzij voldoende overdekte zitplaatsen kun je hier ook bij slechter weer terecht. Vanaf het terras heb je uitzicht op de eilanden van de wolapen en de baardsaki's. Hierna vervolg je je weg via de

nieuwe dwergapenvallei. Zoals gezegd geven we de natuur en de biodiversiteit in het hele gebied een impuls. Naaldbomen maken plaats voor inheemse loofbomen, er komen fruitbomen en hopelijk een bloemenweide. Bovendien vind je hier straks de grootste insectenmuur van Europa! Daarmee laten we bezoekers veel zien over de verhouding tussen natuur, apen en mensen als het gaat om voedsel. Bij het bouwen van dierverblijven komt heel veel kijken. Apenheul staat voor liefde voor de natuur. Alle nieuwe gebouwen worden daarom zo duurzaam mogelijk gebouwd. De dierverblijven voldoen aan de laatste inzichten op het gebied van dierwelzijn en de functionele eisen van onze dierverzorgers.

Klinkt heel mooi allemaal. Wie heeft het plan voor de verbouwing ontworpen?

Om onze plannen te verwezenlijken zijn we een samenwerking gestart met architect Martijn de Geus van *maison h*. Martijn komt uit Apeldoorn en heeft tijdens zijn studie architectuur als gorillaverzorger in Apenheul gewerkt. De liefde voor apen en natuur deelt hij dus als geen ander met ons. Martijn helpt ons - samen met landschapsarchitect Hans Smolenaers en architect Han Zhang - om alle plannen vorm te geven.

Er komen nieuwe onderkomens voor apen en ook nieuwe horecagelegenheid. Wat moet er daarvoor wijken?

We gaan afscheid nemen van een stukje historie door het voormalig hoofdgebouw te slopen. Het gebouw heeft jarenlang dienst gedaan als binnenverblijf voor een aantal apensoorten en vroeger zelfs als kantoorruimte. Het gebouw verdwijnt trouwens niet helemaal, maar zal voortleven als insectenmuur.

Wat merken de bezoekers van de verbouwing? En de wijkbewoners?

Apenheul is gewoon open in 2019 en de apen blijven gewoon zichtbaar. Wel kun je ze soms op andere plekken tegenkomen dan je gewend bent. Verder zorgen wij ervoor dat je tijdens je bezoek zo min mogelijk hinder van de werkzaamheden ondervindt. Je kunt dus gewoon de gebruikelijke route in Apenheul lopen. Tijdens de verbouwing proberen wij de overlast voor de dieren, gasten én burens zo klein mogelijk te houden.

Bij de uitgang staat nu een draaimolen. Leuk voor de kleintjes, maar heeft eigenlijk toch niets met Apenheul te maken. U zegt dat de bezoekers met een echt Apenheulgevoel naar huis zullen gaan na de verbouwing. Blijft de draaimolen of gaat hij weg?

Vooralsnog blijft de draaimolen staan, volgend jaar gaan we daar opnieuw naar kijken.

Hoe kunnen we op de hoogte blijven van de vorderingen?

Dat kan door je aan te melden voor onze nieuwsbrief, volg ons op social media, kijk op de website www.apenheul.nl/nieuws/apenheul-ontwikkelt of stel ons een vraag via apenheulontwikkelt@apenheul.nl.

Wanneer is de verbouwing gereed en gaat al het nieuwe open?

Als alles verloopt zoals gehoopt, zijn we in het voorjaar van 2020 klaar. De dieren hebben dan voldoende tijd gehad om te wennen aan hun nieuwe verblijven en leefomgeving. We zien je dan graag weer in Apenheul!

Jaarverslag

Algemeen

Ook in 2018 is veel tijd en aandacht gaan zitten in de belangenbehartiging voor de bewoners van de wijk Berg en Bos. Het ging hierbij vaak om initiatieven en plannen waarin de Gemeente Apeldoorn een sturende dan wel faciliterende rol had. Diverse onderwerpen worden in clusters behandeld: **attracties en evenementen, gemeentelijke projecten, verkeer en parkeren, bouwen en wonen in het groen, veiligheid, noaberschap en wijkvereniging.**

Attracties en evenementen Apenheul

Apenheul gaat verbouwen en upgraden. Ondertussen bleek in het voorjaar het bos in een brede strook rond de achterzijde van de Apenheul gekapt te worden. Ook binnen het stadspark werd achter de ingang van de Apenheul het bos grondig uitgedund. Bij navraag bleek zowel doel als verantwoordelijkheid voor die bomenkap onduidelijk.

Naderhand bleek uitdunning binnen het stadspark geïnitieerd te zijn door de gemeente in voorbereiding voor de aanleg van een wadi. Deze wadi zou overtollig oppervlaktewater van de Apenheul op moeten vangen wat tot op heden in de grote vijver loopt. De vereiste vergunning voor dit werk was de gemeente “vergeten aan te vragen”. Procedureel is dit hersteld, maar tot op heden nog niet vergund. De reden voor de kap van de loofbomen in een 15 meter brede strook rond de achterzijde van de Apenheul wordt nu

toegeschreven aan de inrichting van brandgangen in de bossen. Naar verluidt komt daar geen toegangsweg voor de Apenheul.

Julianatoren

Er is een nieuw conserverend bestemmingsplan voor de Julianatoren samengesteld; in het najaar kregen wij voorinzage in dat plan. Daarin is onder andere de bestemming van het picknickbos (de overgangszone tussen pretpark en het “recreatiebos”) weer “natuur” geworden. Het definitieve plan is in januari ter inzage gelegd. De wijkvereniging heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen het nieuwe plan. De Julianatoren heeft twee vergunningen aangevraagd om speeltoestellen te vervangen. Dit blijkt te gaan over kleinschalige speeltoestellen ter vervanging van andere attracties. De wijkvereniging heeft hier kennis van genomen en geen bezwaren tegen gemaakt.

Evenementen

Tegen de vergunning voor het evenement “Where the Sheep Sleep”, ook wel “Burning Man” genoemd, op de Bosweide van Park Berg en Bos, is in 2017 bezwaar aangetekend. Ons bezwaar is toen niet ontvankelijk verklaard, omdat het volgens het College van B&W een eenmalig evenement zou betreffen. Vrij kort na deze uitspraak, werd duidelijk dat dit niet klopte. Er stond een nieuw Burning Man evenement op de rol voor de zomer van 2018. Als wijkvereniging hebben we weer

bezwaar aangetekend. Het hedonistische evenement past namelijk niet binnen de eigen regels van de Gemeente Apeldoorn; niet binnen het bestemmingsplan, noch binnen het zogenoemde Locatieprofiel. Op de Bosweide zijn volgens het Locatieprofiel bij voorkeur alleen evenementen welkom voor Apeldoornse gezinnen, waarbij deze evenementen een duidelijke link dienen te hebben met het karakter (natuur, historie) van Park Berg en Bos. Het bezwaar voor het vergunnen van de Burning Man editie van 2018 werd pas in behandeling genomen nadat het evenement was afgelopen.

Om kort te gaan, de onafhankelijke bezwarencommissie was het grotendeels eens met onze bezwaren. In de uitspraak stelt de commissie dat het evenement niet rijmt met de eigen regels van de gemeente en dat de gemeente er niet in slaagt te motiveren waarom hier dan toch vanaf afgeweken mag worden. Bovendien stelt de commissie dat het motiveringsgebrek “wringt [...] omdat het locatieprofiel nog niet zo lang door de gemeenteraad is vastgesteld”. In de laatste week van januari 2019 ontvingen wij bericht van het College van B&W met de mededeling dat zij de uitspraak van de onafhankelijke bezwarencommissie naast zich neerlegt. Het bestuur van de Wijkvereniging Berg en Bos heeft naar aanleiding daarvan besloten in beroep te gaan bij de rechter.

Gemeentelijke projecten Burgerparticipatie

Vorig jaar hebben we u al bericht over onze zorgen met betrekking tot de aanpak van de gemeenteraad om burgerparticipatie op een hoger te plan te brengen. De

(vervolg op pagina 4)

gemeenteraad heeft namelijk het voortouw genomen bij dit dossier. Het doel is prima, maar wat men precies beoogt wordt ook na vele vergaderingen niet duidelijk. Na een radiostilte van bijna een jaar is bij de huidige coalitie (VVD, Lokaal Apeldoorn, D'66, CDA en GroenLinks) het plan geboren om versneld de dorps- en wijkraden op te heffen en daarna te gaan praten over een andere invulling van burgerparticipatie. De huidige wijkraden zouden zich te veel richten op belangenbehartiging en te weinig op 'waardecreatie en verbinding', zo overweegt de gemeenteraad. Daarnaast zou de representativiteit van de wijkraden te gering zijn. Als bestuur van de Wijkvereniging Berg en Bos zetten we ons in voor de leefbaarheid van de wijk en vaak heeft dit inderdaad het karakter van belangenbehartiging. Wat hier verkeerd aan is, is ons niet duidelijk geworden. Het kritiekpunt voor wat betreft de (onvoldoende) representativiteit vinden we niet zo passend. In Berg en Bos is bijvoorbeeld 73% van de bewoners betalend lid van de wijkvereniging. De stemming over het voorstel rond Burgerparticipatie stond gepland op 20 december 2018. Op de valreep, namelijk op 19 december 2018, is er een overleg geweest met alle wijkraden. De uitkomst van dit overleg is dat de gemeenteraadsfracties inzagen dat dit afraffelen van de besluitvorming geen goede gang van zaken is.

Uiteindelijk heeft de gemeenteraad in januari 2019 het raadsvoorstel aangenomen. Dit ging wel gepaard met de aanneming van twee moties die de

beslissing over het afschaffen van de dorps- en wijkraden nog even uitstelt. Ook wordt het College van B&W opgedragen in overleg te treden met de dorps- en wijkraden. We hopen van harte dat het vervolgoverleg er aan bijdraagt dat de relatie tussen de dorps- en wijkraden enerzijds en de gemeente(raad) anderzijds wordt verbeterd.

Vitaliteitsagenda

De gemeente is een project gestart waarin voor elke wijk een zogenoemde vitaliteitsagenda wordt gemaakt. Daarin staat de vraag centraal wat er nodig is om de leefbaarheid van de wijk te behouden, dan wel te versterken. Voor onze woonwijk is er een concept vitaliteitsagenda opgesteld door het gebiedsoverleg Berg en Bos. In dit overleg, dat is geëntameerd vanuit het stadsdeelplatform Noordwest, hebben vertegenwoordigers vanuit diverse achtergronden en disciplines (wijkvereniging, politie, welzijn, stedenbouw, ruimtelijk beheer, planologie) zich gebogen over deze vraag.

Deze vitaliteitsagenda is geen alomvattend plan, maar geeft de, volgens het gebiedsoverleg, belangrijkste punten aan die voor de middellange termijn extra aandacht behoeven. Daaraan worden concrete actiepunten voor de komende jaren toegevoegd. De centrale thema's voor Berg en Bos zijn: een herkenbaar eigen karakter van de wijk, een stevige gemeenschap voor alle generaties, en een goede balans in wonen en recreëren.

AGOVV

Het bestemmingsplan Laan van Spitsbergen 2, ook wel het AGOVV plan genoemd, is

in 2018 ter inzage gelegd. Over de inhoud van dat plan is vooraf uitvoerig met de wijkvereniging en andere betrokkenen overlegd. Midden 2018 is het plan zonder verdere wijzigingen goedgekeurd en in werking getreden.

Ponstein locatie

Er zijn geen verdere ontwikkelingen bekend gemaakt, de aanvraag voor ontwikkeling van het terrein is nog in behandeling bij de gemeente.

Verkeer en parkeren

Wegenonderhoud

Na afronding van de asfalteringswerken van de eerste fase begin 2018 was het resterende deel van de wijk ten zuiden van de Soerenseweg als tweede fase aan de beurt. De inloopavond werd zeer matig bezocht. Dit jaar zijn de erg ruime kruisingen in dit deel van de wijk aangepakt en is veel asfalt in bochten verwijderd. In de vrijgekomen bermten zijn bezinkputten voor regenwaterafvoer aangelegd. De wijkvereniging heeft gemeente verzocht om het voetpad langs de Burg. R. Nepveulaan tussen Soerenseweg en Felualaan nog dit jaar opnieuw te bestraten. Het bestaande voetpad is in slechte staat en wordt gebruikt als wandelroute door bewoners van de Arendsbuscht.

Het Bergje

In de loop van het jaar is overleg gevoerd tussen gemeente, aanwonenden, Lyceum en de wijkvereniging over eventuele aanpassingen aan de kruising Het Bergje en Jachtlaan. De door de gemeente voorgestelde wijzigingen waren voor 50% van de aanwonenden niet acceptabel. De gemeente bestudeert alternatieven. De

verwachting is dat de kruising volgend jaar zal worden aangepast.

Sluipverkeer

In de avondspits loopt het verkeer op de kruising van de Naald vrijwel elke werkdag vast. Verkeer in de files op de Loolaan en Amersfoortseweg richting de Naald maken veelvuldig gebruik van de wijk om de stremmingen te ontlopen. Dat sluipverkeer stoort zich niet aan de 30km snelheidslimiet in onze wijk. Wij hebben de gemeente verzocht maatregelen te nemen om sluipverkeer te ontmoedigen en de snelheid te beperken.

Parkeren

Grote parkeerproblemen veroorzaakt door de grote attracties zijn afgelopen jaar vrijwel uitgebleven. De erg warme zomer van 2018 heeft hier zeker een rol in gespeeld. Gedurende de zomer zijn de "reserve parkeerterreinen" bij AGOVV in gebruik genomen. Voor toegang naar die terreinen is de kruising Laan v. Spitsbergen en Asselsestraat aangepast en met verkeerslichten en invoegstroken uitgevoerd. Dit lijkt vooralsnog goed te werken, zij het dat mogelijke opstoppingen op Laan van Spitsbergen vooral nadelig uit kunnen werken voor de wijk Brink en Orden. De wijkvereniging steunt daarom het initiatief voor een transferium nabij Ugchelen als eindoplossing voor het parkeervraagstuk rond de attracties in Noord West Apeldoorn.

Parkeerregimes binnen de wijk.

Vanuit enkele straten in de wijk zijn vragen gekomen om het parkeerregime uit te breiden. Het verzoek tot instelling van een algeheel parkeerverbod op de Burg. R.

Nepveulaan tussen Ribeslaan en Felualaan is niet gehonoreerd door de gemeente. Verzoeken om straten nabij het Boschbad van een gedeeltelijk parkeerregime te voorzien worden besproken tussen aanwonenden en de gemeente. Waar nodig en wenselijk verleent de wijkvereniging ondersteuning.

Bouwen en wonen in het groen **Kookboek voor de wijk Berg en Bos**

Wij vinden het uitermate belangrijk het karakter van onze prachtige woonwijk te behouden, uit te bouwen en te verfijnen: groen, bosrijk, heuvelachtig, met slingerende wegen met sfeervolle woningen op kavels met voldoende ruimte om de bebouwing, groene afscheidingen tussen de kavels. Ingrediënten om heel plezierig te wonen in een fantastische omgeving. Om inspiratie op te doen bij bouwen, verbouwen en tuinaanleg is er een 'Kookboek voor de wijk Berg en Bos'

verschenen, dat aan alle adressen in de wijk is bezorgd. Ook makelaars hebben een aantal exemplaren van het Kookboek ontvangen om uit reiken aan aspirant kopers van woningen in onze wijk. Ook relevante gemeentelijke instanties hebben het Kookboek ontvangen, evenals de Apeldoornse politiek. Verdere verspreiding gaat plaatsvinden naar architecten, bouwbedrijven en notarissen.

Groen

Het groene aanzien van de wijk heeft afgelopen jaar geleden onder de droogte van de hete zomer. Veel rododendrons zijn deels afgestorven en moeten worden gesnoeid. Het is de verwachting dat de planten door hun sterke worteling opnieuw zullen uitlopen en binnen enkele jaren weer uitgroeien tot grote struiken. Er wordt overwogen de vrijgekomen bermen in bochtafsnijdingen ook te beplanten met rododendrons.

Bomenkap

Om het typische groene beeld van de wijk Berg en Bos te waarborgen mogen bomen niet zo maar gekapt worden, maar geldt er een kapvergunningplicht. Kapaanvragen worden beoordeeld en meestal wordt een vergunning verleend, waarbij bijna altijd een herplant wordt opgelegd. Helaas moeten we constateren dat de gemeente nogal makkelijk kapvergunningen afgeeft. Ook zien we dat veel bomen illegaal worden gekapt en/of er geen herplant plaatsvindt, waardoor het groene karakter van de wijk wordt aangetast.

Park Berg en Bos

Accres heeft de pergola's erg mooi hersteld. Het onderhoud van de vijver is uitgesteld

tot volgend jaar. Er komt een nieuwe fietsenstalling op het terrein van AGOVV naast het elektriciteitshuisje.

Boschbad

Het Boschbad heeft een prima jaar gehad. Er ligt een plan om de kanovijver weer in gebruik te nemen. Het eiland is in gebruik voor meer commerciële sportieve doeleinden.

Sportveld Christelijk Lyceum

In het voorjaar van 2019 heeft de gemeente de omheining rond het sportveld van het Chr. Lyceum naast tennisclub Daisy weggehaald. Er is overleg gaande tussen gemeente, Chr. Lyceum en de Wijkvereniging over invulling en beheer van dit veld als sport- spel- of recreatieve locatie.

Veiligheid

We kunnen nog steeds stellen dat het relatief veilig wonen is in Berg en Bos. Er is geen hevige toe-of afname te zien in de meest voorkomende zaken als de jaren 2017 en 2018 met elkaar worden vergeleken. In sommige gevallen kan zelfs van het geringe aantal meldingen worden vastgesteld dat er sprake is van een daling. Ook ten opzichte van de andere wijken in Apeldoorn doet Berg en Bos het erg goed. De cijfers blijven natuurlijk betrekkelijk. Zaken als de meldingsbereidheid van de bewoners en de onjuiste registratie van de incidentcode door de politie kunnen enigszins de zaak vertroebelen. Met betrekking tot het soort meldingen springen er geen bijzondere meldingen uit. Veel meldingen hebben betrekking op verkeer, wild en loos alarm. Daarnaast werden de nodige verdachte situaties door de bewoners gemeld. De

politie complimenteert de bewoners voor hun hulp in deze. Op dit gebied wordt er verhoudingsgewijs meer gemeld dan elders in Apeldoorn. Hoewel in het landelijk beeld meer sprake is van hulpbehoevende, verwaarloosde of verwarde personen is in onze wijk geen significante toename te melden.

Vigilat

Het dagelijks preventief surveilleren door Vigilat draagt in belangrijke mate bij aan de veiligheid in Berg en Bos. Helaas is het aantal deelnemers nog niet de helft van het aantal huishoudens in de wijk. Het bestuur blijft erop aandringen mee te doen met deze vorm van surveilleren: hoe meer deelnemers hoe meer Vigilat kan surveilleren en hoe veiliger het in de wijk wordt. Vigilat en politie werken nauw samen. Onveilige situaties die door surveillanten worden geconstateerd worden direct door gegeven aan de politie.

Berg en Bos Alert

Ook het grote, nog steeds groeiende, aantal deelnemers aan de What'sApp-groepen BERG EN BOS ALERT NOORD (227 deelnemers) en BERG EN BOS ZUID (137) draagt stevig bij aan de veiligheid in onze woonwijk. Via dit alert mogen alleen berichten verstuurd worden betreffende urgente zaken die de veiligheid betreffen, nadat de politie is geïnformeerd.

Noaberschap

Aandacht voor elkaar, ook als wijkbewoners, wordt steeds belangrijker in onze samenleving waarin zorg, welzijn en het sociale domein in het algemeen

(vervolg op pagina 6)

(vervolg van pagina 5)

voortdurend aan veranderingen onderhevig zijn. Daarom blijft het bestuur van de wijkvereniging ruim aandacht geven hieraan en entameert graag initiatieven die de saamhorigheid bevorderen. In gesprekken met verschillende stakeholders is duidelijk geworden dat er veel alleenstaanden, ouderen, zich eenzaam voelen. Aandacht vanuit de directe woonomgeving kan verlichting geven.

Koningsdag

De jaarlijkse viering van Koningsdag op het plein van de Berg en Bosschool is inmiddels al een lange traditie geworden. Alle wijkbewoners zijn daar welkom, of ze nu jong of oud, alleenstaand of samenwonend zijn en wel of geen kinderen hebben.

Koffie en thee in de Berg en Bosschool

Het bestuur van de wijkvereniging heeft dit nieuwe initiatief eind december aangekondigd in het wijkblad en op de website. Op 21 januari van dit jaar is er voor het eerst een bijeenkomst geweest waarin maar liefst 25 mensen deelnamen, ondanks het slechte, gure winterweer met sneeuw en gladde wegen. Een groot succes waarvan de deelnemers van harte vroegen er een vervolg aan te geven. Daarom zullen er ook dit jaar wederom een paar van dit soort momenten worden georganiseerd.

Social media

Via de What'sApp-groepen BERG EN BOS ALERT kunnen wijkbewoners elkaar uitsluitend informeren over dringende zaken die de veiligheid betreffen. Zaken waarbij de politie eerst geïnformeerd dient

te worden. Via Nextdoor Berg en Bos kan men elkaar informeren over alle zaken die men van belang vindt. Dat kan eveneens via de Facebookpagina Berg en Bos Sociaal.

Wijkvereniging Financiën

Ook het jaar 2018 heeft de wijkvereniging weer (financieel) positief weten af te sluiten. Op het moment van schrijven heeft onze kascommissie er nog niet naar gekeken, maar onder voorbehoud daarvan hierbij alvast enkele kerncijfers. We eindigen met een eigen vermogen ad € 11.207, na toevoeging van het resultaat over 2018 ad € 385. Aan liquide middelen staat ruim € 38.000 op de bankrekening en ons fonds deskundigenhulp omvat een bedrag ad € 27.000. Er zijn geen schulden. Het kostenpatroon is min of meer vergelijkbaar met eerdere jaren, waarbij geldt dat in 2018 extra kosten zijn gemaakt voor een speciale uitgave van het Apeldoorns Kookboek betreffende onze wijk. Op de Jaarvergadering van 16 april a.s. zal de penningmeester een nadere toelichting op de cijfers geven, waarna de kascommissie haar bevindingen zal mededelen. Tevens zal de penningmeester dan enige woorden wijden aan de begroting 2019, op basis waarvan de voorlopige subsidie wordt uitgekeerd. In 2019 mogen wij van de Gemeente Apeldoorn een bedrag ad € 9.016 tegemoet zien. Wat de status van de dorps- en wijkraden in de toekomst zal zijn, en wat zij van de overheid daarvoor aan middelen zullen ontvangen, is gezien de discussie omtrent burgerparticipatie e.d. niet helemaal duidelijk. Uw bestuur volgt deze ontwikkeling uiteraard met bijzondere aandacht.

Leden

Met een ledenaantal van 583 zijn ca 73% van alle 'voordeuren' in Berg en Bos lid van onze wijkvereniging, een kleine daling met 1% ten opzichte van 2017. De daling zoeken wij vooral in het grote aantal verhuizingen uit de wijk, terwijl nog niet alle nieuwe bewoners zich hebben aangemeld.

Nieuwe bewoners

Alle nieuwe bewoners van Berg en Bos ontvangen van de wijkvereniging een informatiemap over verschillende zaken die de wijk betreffen: onder andere een inschrijfformulier voor het lidmaatschap van de wijkvereniging, informatie over Vigilat, aanmelding voor BERG EN BOS ALERT en een Kookboek voor de wijk Berg en Bos. Als speciaal welkomstgeschenk een taart met het logo van de wijkvereniging erop, van banketbakkerij Maassen. Hetgeen altijd bijzonder op prijs wordt gesteld. U wordt allen verzocht te melden als u nieuwe burens of straatbewoners heeft gekregen, zodat wij hen kunnen bezoeken.

Bestuursamenstelling en portefeuilleverdeling

In 2018 hebben Elma Los-Richel en Arianne Mönnink afscheid genomen als bestuurslid. Wij zijn verheugd dat Irene Steendam (secretariële ondersteuning) en Ronald Kort zich bereid hebben gevonden hun plaats in te nemen. Voorts hebben zitting in het bestuur Arjan Speelman (voorzitter), Gustaaf van den Brand (secretaris), Paul Dekens (penningmeester), Jan Wassink en Otto Verkerke. Alle bestuurleden hebben een aantal aandachtsgebieden in hun portefeuille. Een overzicht daarvan treft u aan op onze website www.wijkbergenbos.nl.

Vergaderschema

Het bestuur vergadert standaard om de 5 à 6 weken. Indien nodig worden meerdere bijeenkomsten gepland bij urgente zaken die intensieve aandacht behoeven. Er is zeer regelmatig onderling contact betreffende lopende zaken. Eenmaal per jaar wordt er een jaarvergadering georganiseerd waarvoor alle wijkbewoners worden uitgenodigd en vele andere stakeholders ook van harte welkom zijn.

Website

Onze website wijkbergenbos.nl wordt regelmatig bijgewerkt en up to date gehouden met nieuws en wetenswaardigheden over de wijk en de wijkvereniging. Op de site is tevens een archief met vele oudere onderwerpen te vinden. Het is zeer zeker de moeite waard om de site regelmatig te bezoeken.

Wijkblad

Het wijkblad verschijnt vier keer per jaar aan het einde van elk kwartaal. Het blad is bedoeld als een medium voor en door wijkbewoners betreffende allerlei wetenswaardigheden over Berg en Bos: nieuwsfeiten, historie, verhalen, markante personen, architectuur, tuinontwerp enzovoorts. Maar ook berichtgeving over veiligheid, noaberschap, attracties, evenementen en dergelijke. Input van wijkbewoners is absoluut noodzakelijk. Helaas moeten we constateren dat die input er nauwelijks komt. Er is inmiddels een redactie gevormd waarin naast Gustaaf van den Brand ook Irene Steendam en Liza Bruggeling zitting hebben genomen. Het wijkblad wordt door een vijftal adverteerders met langlopende contracten gesponsord.

Bronnen van Berg en Bos (50)

Het verdriet van Berg en Bos

Door Bart Meyer, wijkbewoner

“Zij kwam een poos en zag met open oog de wereld aan. Toen is zij heengegaan. Wij wisten nooit wat haar het meest bewoog. Soms is het of een kind verwaald is naar dit leven. Het gaat alsof het zich bezint en denkt: waar is mijn vroegere huis gebleven? Wie weet of ik het straks niet vind. Soms schijnt het bij zijn komst alreeds volgroeid. Gelijk een zoete vrucht beweegt het schommelend door de voorjaarslucht. De huid is warm, die een rijp bloed doorvloeit. Het sterft, zo weinig nog vermoeid? Maar 't raadsel dat het in zich sloot was de nabije dood. Gevallen in de chaos als een vonk, heeft haar gestalte ons kort bekoord. Een vonk die weer verslonk. Nu tasten wij naar verf en woord en voeden onze herinnering met een gezicht of tekening.”

Script

Een aantal dichtelijke regels, gedrukt op vergeeld papier en gevonden bij een zolderopruiming van een woning in Berg en Bos. Niets bijzonders zou je denken. Dagelijks vinden mensen in hun huis dingen die ze jaren zijn kwijt geweest of waarvan ze het bestaan niet (meer) wisten. Toch is dit kleine document, ter herinnering aan een gebeurtenis, wel degelijk waardevol. Een gebeurtenis die niet op zichzelf staat en samenhang vertoont met overeenkomstige gevallen, maar die door het lot van een kind indruk maakt. Het is een uitdaging om aan de hand van deze bron en de mondelinge informatie

die hieraan nog werd toegevoegd een voorstelling te schetsen van mensen en omstandigheden in een verleden tijd. Om met de dichter te spreken: Wij zoeken naar puzzelstukjes om die te verbinden tot een beeld met een verhaal.

Een eerste aanwijzing vinden we in zijn gedicht dat op de lezer overkomt als een script. Een script is een samenstelling van zich herhalende transacties of relaties en vormt in feite de blauwdruk voor een levensloop. Het bevat de grote lijnen van wat de persoon in kwestie aan ervaringen zal overkomen. Een plan waarover niet door goden is beschikt, maar dat vroeg in het leven zijn oorsprong vindt. De veronderstelling dat de dichter hier een tragisch levensplan tekent wordt gesteund door het gebruik van woorden als 'dood' en 'chaos'. Dit verwijst naar een abnormale toestand zoals voorkomt in een oorlog. De regels van het script zijn van ouders op kind doorgegeven.

Doordat het destructieve elementen bevat, raakt de bezitter gedesoriënteerd. Het kind is op zoek naar zijn ouderlijk huis. Bij alles wat hij onderneemt zal hij steeds weer dezelfde moeilijkheden tegenkomen, omdat zijn draaiboek dat voorschrijft. In het voorbeeld van bovenstaand gedicht worden mensen die van elkaar houden door anderen ervan weerhouden bij elkaar te zijn om redenen van vooroordeel, ras of ideologie. Het noodlot wordt voorgesteld als een jong kind dat als een zoete vrucht schommelt in de voorjaarslucht. Hoe wreed en onverdraaglijk kan dit treffend beeld

zijn een contradictio in terminis. Het is niet anders dan dat het ons onbedwingbaar leidt naar nieuwe puzzelstukjes.

Huis en omgeving

Een puzzelstukje brengt ons naar de woning van een Joods gezin in hartje Berg en Bosch. De inhoud van de advertentie van 20 juni 1941 in het Joodsche weekblad doet vermoeden dat de familie Binasch* hier op stand woonde. Tegelijkertijd klinkt er iets door van onrust en verandering. Zij hadden een advertentie geplaatst met de bedoeling een deel van hun woning te verhuren. Hoe zijn zij hier terecht gekomen? Hadden zij behoefte aan inkomsten of waren er andere redenen voor inwoning?

Het gezin heeft van maart 1941 tot oktober 1942 gewoond aan de Wildernislaan 8. Vóór die tijd verbleven zij in Den Haag. Hun kort verblijf in Berg en Bosch verliep voor de buurt nogal onopvallend daar de woning via een lang pad was onttrokken aan de openbare weg. Na een aantal jaren in een drukke stad dachten zij hier rust en veiligheid te hebben gevonden. De ouders probeerden de kinderen een zo goed mogelijk leven te geven: één met

de gemeenschap en tegelijkertijd het gevoel iemand te zijn die anders is dan de anderen. De ruime woning en grote tuin moesten daaraan bijdragen. Ze vormden een natuurlijke barrière tegen een onbetrouwbare buitenwereld. Ondanks deze afgeschermd woonplek was

de directe omgeving op de hoogte van de aanwezigheid van een Joods gezin. Bij zijn komst naar Apeldoorn stond Fritz Binasch ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Het adres met godsdienst stond genoteerd in de registers van de plaatselijke overheid. De resterende camouflage zat eigenlijk in het gegeven dat de meeste bewoners rondom Wildernislaan 8 datzelfde woongemak zochten in hun villa's en bosschages, zoals naaste burens Oldenhof en Mulder en de achterburens aan de 1e Beukenlaan waar een man verbleef

Wildernislaan 8

(vervolg op pagina 8)

(vervolg van pagina 7)

die actief was in het verzet. Ondanks dat verkeerde het gezin ongewild in een uitzonderingspositie met verborgen fatalistisch scenario.

Gezin en werk

Het gezin Binasch bestond in 1941 uit vader Siegmund Fritz (38), moeder Lilli (35), zoon Herman Ernst (6) en dochter Roza Eva (3). In het volgende jaar vond uitbreiding plaats met de geboorte van een derde kind. Fritz Binasch werd in 1902 geboren in de stad Posen (het Poolse Poznan), hoofdstad van de gelijknamige oostelijke provincie, in die tijd onderdeel van het Duitse Rijk. Aanvankelijk vormden de Joden een belangrijk deel van de Duitstaligen, maar hun aantal nam door emigratie, met name naar Berlijn en andere Duitse steden, sterk af. In Berlijn ontmoette hij zijn toekomstige vrouw Lilli Elden die daar in 1905 is geboren. Niet lang na hun huwelijk, besloten beiden naar Nederland te emigreren. In 1933 had Hitler de macht overgenomen in Duitsland en werd het leven voor Joden steeds moeilijker. Lilli was toen zwanger van hun eerste kind dat op 7 december 1934 in Den Haag werd geboren. Op 18 december van dat jaar waren zij ingeschreven in het gezinsregister van Den Haag. Fritz was koopman en begon in de jaren dertig een bedrijf in Finse houtwaren en producten van houtveredeling. Het verkoopkantoor was gevestigd aan de Van Alkemadelaan 197. Hij onderhield contacten met diverse landen en leverde ook producten aan aannemers in Nederland. Zo raakte hij bekend met Apeldoorn en de wijk Berg en Bosch. Deze Joodse emigrant ontwikkelde zich in korte tijd tot een bekende succesvolle ondernemer die de middelen verkreeg om een riant

woonhuis te kopen. In het begin van de Duitse bezetting van Nederland wist zijn onderneming nog volop te profiteren van de internationale handel in verschillende houtsoorten. Het Duits militair gezag zocht aanvankelijk samenwerking met ondernemingen die zij voor de oorlogsindustrie kon gebruiken; zo had men behoefte aan hoogwaardig multiplex, het zgn. Finse vliegtuigtriplex, gemaakt van berkenhout. Fritz heeft hieraan hoop ontleend dat hij en zijn gezin in hun nieuwe vaderland betrekkelijk veilig waren. Een van de laatste grote transacties waarbij het bedrijf van Binasch betrokken was, betrof de levering van Fins hout aan Nederland en België ter waarde van drie miljoen Reichsmark. Eind 1940 werd het overgenomen door een zgn. Verwalter, een door de nazi's aangewezen zaakwaarnemer. Alle transacties moesten vanaf dat moment door de Verwalter worden goedgekeurd. In diezelfde periode kwam de import van hout volledig stil te liggen, terwijl houtvorderingen door de bezetter vanaf het begin van de oorlog bij voortduring werden opgelegd. De uiteindelijke liquidatie van de joodse onderneming werd uitgevoerd door een organisatie met de naam Omnia Treuhand Gesellschaft. Het bracht Fritz Binasch en zijn gezin in een uiterst kwetsbare positie. Ze hebben nog overwogen om naar Zwitserland of Spanje uit te wijken. Met geld of op afspraak bleek soms een uitweg mogelijk. De opgelegde beperkingen en toenemende willekeur jegens Joden evenwel deden hen daarvan afzien. Vanaf 1941 gold een aanmeldingsplicht voor alle personen die volgens de Duitse verordening 6/41 van 'geheel of gedeeltelijk Joodschen bloede' waren. Na een eerste razzia in Amsterdam in februari dreigden spoedig daarna ook Joden in Den Haag te

worden opgepakt. Een belangrijke reden voor het gezin om naar Apeldoorn te verhuizen.

Zusje en broer, Roza Eva (1938 – 1943) en Herman Ernst (1934 – 1943)

Vader, moeder en de kinderen zaten toen in hun uitgekozen buiten in Berg en Bosch. Ondertussen hadden zij gezelschap gekregen van een oudere Joodse vrouw, Jenny Kaiser-Fischer (69). Ook zij kwam oorspronkelijk uit Posen en was gehuwd met Oskar Kaiser, zakenpartner bij een groot bedrijf in Dortmund dat onder meer treinstellen vervaardigde. Bewoners rondom waren niet bij machte om daadwerkelijk hulp te bieden. Zij zouden het wel redden. Men zocht voor zichzelf de voordelen uit de dagelijkse ongemakken in oorlogsomstandigheden; daar was nog een keuzemogelijkheid. Het gezin Binasch was gestigmatiseerd. Fritz moest zich beschikbaar houden voor tewerkstelling; hij besloot mee te werken omdat beloofd was zijn gezin dan met rust te laten. Herman werd aangemeld voor de joodse lagere school in gebouw Beth-El in de 1e Koningsdwarsstraat 4 op Het Loo. Zijn onderwijzeres heette Rose Martha Wijler; tijdens de zomervakantie van 1942 had het verzet een onderduikadres voor haar geregeld bij de familie Kievit aan

de Boschweg 81. Lilli zorgde naar beste kunnen voor haar kinderen terwijl haar zwangerschap voorspoedig verliep. Lichtje in de duisternis.

Kampen

Duisternis door afwezigheid en gemis. Begin januari 1942 had Fritz bericht ontvangen via de Joodse Raad dat hij zich voor keuring moest melden bij een door de Raad aangegeven joodse keuringsarts. Op 10 januari meldde hij zich op het

Centraal Station in Amsterdam vanwaar hij met andere 'werklozen' per trein naar een joods werkkamp in het noordoosten van Nederland werd vervoerd. De arbeid bestond uit grond ompspitten, greppels graven en aardappels rooien. Het werk was zwaar en ze kregen niet genoeg te eten. Op 2 oktober 1942 werden de werkkampen leeggehaald en de mannen naar kamp Westerbork gebracht. In de avond werden hun vrouwen en kinderen thuis opgehaald. Ook bij Wildernislaan 8 arriveerde Nederlandse politie. Toen bleek dat Lilli hoogzwanger was mocht zij voorlopig met de kinderen blijven. Het gebeurde tijdens joodse feest- en hoogtijdagen. De nazi's hadden een voorkeur om juist dan hun acties uit te voeren. Op 4 oktober, Simchat Thora (Vreugde der Wet-feest) werd dochter en zusje Claire Ruth geboren.

Moeder Lilli met v.l.n.r. Herman, Claire en Roza

Doordat Lilli en kinderen op een later tijdstip in Westerbork waren had het gezin Binasch een uitgestelde deportatie naar Polen. Met in totaal 1446 mensen, opeengepakt in goederenwagons, vertrokken zij op dinsdag 11 mei 1943 naar vernietigingskamp Sobibor waar de trein op 14 mei aankwam. Nog diezelfde dag zijn Fritz, Lilli, Herman, Roza en Claire daar vergast. Jenny Kaiser had kans gezien met hulp tijdig van adres te veranderen, maar werd na publicatie van een bericht tot opsporing gearresteerd en stierf op 19 november 1943 in kamp Auschwitz.

Gedenksteentjes

Het bleek niet mogelijk om deze mensen tijdens hun leven te bevrijden van de destructieve werking van hun script. Eerst ruim vijfenzeventig jaar later wordt daartoe door nabestaanden en overige betrokkenen alsnog een poging in het werk gesteld. Op vijf gedenk- of struikelstenen komen hun namen met geboorte- en overlijdensdata. Ofschoon niet alle puzzelstukjes zijn gevonden zullen ze in herinnering blijven en

volgens joodse traditie voortleven of zoals de dichter het nu verbeeldt:

Zwaar glijdt de steen in haar handen die smeden aaneen verbroken banden. Willen verwarmen het kind met naam. Beentjes en armen, ze kan nog niet staan. Een moeder draagt urenlang onversaagd in gedachtegang, zwijgt en praat van toen en nu. Vrees op 't gelaat, voor woorden te cru. Uit handen van haar hoeder ritueel in een graf tussen vader en moeder. Dit leven is niet af! Een laatste hand niet zonder wenen veegt een restje zand, legt wat kiezelstenen.

Bronnen:

Coda, Gemeentearchief Apeldoorn
Fotoarchief Apeldoorn
Haags Gemeentearchief, Gezinsregister
Joods Monument
Nationale Database
Vervolgingslachtoffers (NDVS)
NIOD, archief Omnia
Treuhandgesellschaft m.b.H.
Het Joodsche weekblad, 20 juni 1941
Nieuwe Apeldoornsche Courant, 20 maart 1941
Met dank aan de familie Walter

**Binnen de huidige Joodse gemeenschap in Nederland is de naam Binasch niet erg bekend. Zowel Tom Fürstenberg, voorzanger van een Joodse gemeenschap als de rabbijnen Binyomin Jacobs en Awraham Soetendorp fronsten hun wenkbrauwen bij het horen van die naam.*

Burgerparticipatie

Door Jan Wassink en Otto Verkerke

Nadat Apeldoorn een tiental jaren heeft gewerkt met de zogeheten Stadsdeelaanpak, is het College van B&W eind 2016 akkoord gegaan met een vernieuwende koersnotitie over gebiedsgericht werken met als titel ‘Helder in ambitie, flexibel in uitvoering’.

In de koersnotitie wordt het nodige geschreven over met name gebiedsgerichte burgerparticipatie. De koersnotitie leidde bij de gemeenteraad tot de behoefte om zich voor de behandeling zelf eerst goed in het onderwerp burgerparticipatie te verdiepen. De missie om adviezen te formuleren ten aanzien van burgerparticipatie werd meegegeven aan een raads werkgroep (een commissie van gemeenteraadsleden). Deze werkgroep heeft in december 2017 een rapport uitgebracht onder de titel “Samen voor Apeldoorn”. De resultaten van dat onderzoek werden begin 2018 aan ons toegelicht in een presentatie door de tegenwoordige wethouder van Lokaal Apeldoorn, de heer Willems. Eén van de adviezen is het intrekken van de Verordening op Dorps- en Wijkraden en meer input en initiatieven te zoeken bij individuele burgers in de wijken. Dit viel niet in goede aarde bij de wijk- en dorpsraden. Immers daarmee zal bijvoorbeeld het recht op voorinzage en inspraak bij gemeentelijke plannen verdwijnen.

Nieuwe plannen raken dorps- en wijkraden

Daarnaast zullen bij afschaffing van de Verordening, ook de gemeentelijke subsidies van de wijkraden geheel of

gedeeltelijk afgebouwd worden. Voor diverse wijkraden kan dit leiden tot opheffing, dan wel een bemoeilijking van de werkzaamheden zoals de behartiging van wijkbelangen.

Wat nogal pijnlijk was in dit besluitvormingsproces, is dat de Gemeente Apeldoorn weliswaar de dorps- en wijkraden verzocht heeft om feedback te geven op de in 2016 gepubliceerde koersnotitie ‘Helder in ambitie, flexibel in uitvoering’, maar hier naar alle schijn niets mee gedaan heeft. Ondanks herhaald en veler verzoek van verschillende wijkraden, kwam er twee jaar lang geen enkele duidelijke reactie.

Omdat we als Wijkvereniging Berg en Bos na de presentatie van het rapport van de raads werkgroep al enige twijfel hadden over de koers die de gemeente in deze volgde, hebben we kort voor de Gemeenteraadsverkiezingen van 2018 de verschillende fracties hierover bevestigd met behulp van een enquête. De meeste politieke partijen gaven aan achter de huidige opzet van de dorps- en wijkraden te staan, in het bijzonder voor wat betreft het recht op voorinspraak. Na de verkiezingen op 21 maart 2018, bleek dit toch iets anders te liggen. U kunt deze enquête teruglezen in ons wijkblad van maart 2018 (versie 2018-1), die ook digitaal op onze website te vinden is.

In de loop van 2018 hebben enkele vergaderingen en besprekingen over dit onderwerp tussen vertegenwoordigers van

(vervolg op pagina 10)

de wijkraden en gemeente plaatsgevonden; daarin zijn de zorgen van de wijkraden echter niet weggenomen.

Eind november 2018 werd ons zonder verdere toelichting meegedeeld dat het voorstel van de raads werkgroep ter besluitvorming was geagendeerd op de raadsvergadering van 20 december 2018.

Stroomversnelling in besluitvorming

Nadat de gezamenlijke dorps- en wijkraden hiertegen protest aantekenden, werd met spoed alsnog een vergadering tussen dorps- en wijkraden en raadsfracties ingelast op 19 december, daags voor de geplande besluitvorming door de Raad.

In die vergadering bleken vele raadsleden niet goed op de hoogte te zijn van de bezwaren. Eén coalitiefractie kende zelfs de inhoud van het voorgenomen besluit (slechts 3 pagina's tekst) niet. De meeste fracties bleken maar beperkt op de hoogte te zijn van de dagelijkse betrokkenheid en rol van de dorps- en wijkraden. Uiteraard verschilt per wijk of dorp hoe die rol wordt ingevuld. Maar het uit de losse pols beweren dat de dorps- en wijkraden onvoldoende representatief zijn en bovendien de suggestie wekken, dan wel laten voortbestaan dat de dorps- en wijkraden eigenlijk niet goed genoeg functioneren, lijkt ons geen goede manier van omgang met burgers. Als je immers als gemeentebestuur de burgerparticipatie naar een hoger plan wilt brengen, lijkt het ons niet slim om als eerste stap, het enige bestaande orgaan voor burgerparticipatie wat tot je beschikking staat, van je te vervreemden. Als dingen niet goed lopen, dan is het aan de Gemeente Apeldoorn om dat duidelijk te benoemen en daar dan ook

iets aan te doen. Het slecht geïnformeerd zijn en plots afschaffen van de formele basis van de dorps- en wijkraden, is wat ons betreft geen begaanbare route.

Gemeenteraad neemt tijd voor bezinning

Op donderdag 20 december 2018 werd bij aanvang van de raadsvergadering (PMA) besloten de besluitvorming in de raad uit te stellen en werd het onderwerp van de agenda afgehaald.

De Wijkvereniging Berg en Bos stelt zich op het standpunt dat intrekking van de Verordening Dorps- en Wijkraden schade zal berokkenen aan de mogelijkheden die wij nu hebben (en waar wij behoorlijk intensief gebruik van maken) om democratische invloed uit te oefenen namens wijkbewoners op alle zaken die onze wijk en bewoners raken.

Eensgezinde dorps- en wijkraden

Op 10 januari heeft op het gemeentehuis een "werkoverleg" plaatsgehad tussen dorps- en wijkraden en de gemeenteraad. Dit overleg verliep niet erg soepel. Op de simpele vraag, gesteld door woordvoerders van verschillende dorps- en wijkraden, wat nu de noodzaak en urgentie is van het snel afschaffen van de dorps- en wijkraden, wist geen enkele coalitiepartij, ook niet na herhaalde vraagstelling, antwoord te geven. Men ging gewoon niet op de vraag in. Een gênante vertoning, vooral vanwege de opstelling van sommige coalitiepartijen (VVD, Lokaal Apeldoorn en D'66 in het bijzonder). Deze opstelling bestond eruit eerst heel stellig positie in

te nemen en vervolgens daar geen enkele verantwoording over kunnen af te leggen op het moment dat er een kritische tegenvraag komt. Dit vinden we een kwalijke zaak, zeker tegen de achtergrond dat de dorps- en wijkraden in 1999 door de gemeente zelf in het leven zijn geroepen.

De eensgezindheid onder de dorps- en wijkraden was deze avond, evenals op 19 december, groot. Zowel voor wat betreft het onbegrip over de hele gang van zaken maar ook ten aanzien van het gedeukte vertrouwen in de lokale politiek. Slechts een enkele partij nam het duidelijk op voor de dorps- en wijkraden.

Onhoffelijk

Voor alle duidelijkheid: het standpunt van het bestuur van de Wijkvereniging Berg en Bos is dat het voortbestaan van de dorps- en wijkraden geen doel op zichzelf kan zijn. Sterker nog, onze wijkvereniging bestond al bijna 20 jaar voordat de dorps- en wijkraden hun formele status kregen. We zullen als bestuur de eerste zijn om onszelf op te heffen als we denken geen functie meer te hebben. Echter, de poging van de gemeenteraad om zonder grondige analyse en geheel feitenvrij, alle Apeldoornse dorps- en wijkraden te diskwalificeren, op te doeken én dit hele proces ook nog proberen af te raffelen, vinden we onbegrijpelijk en onhoffelijk.

Dorps- en wijkraden toch betrokken bij burgerparticipatieplannen

Uiteindelijk heeft de gemeenteraad toch haar voorstel doorgezet, zij het met

aanneming van twee moties, waaronder de Motie dorps- en wijkraden, die de beslissing over het afschaffen van de dorps- en wijkraden nog even uitstelt en waarbij het College van B&W opgedragen wordt in overleg te treden met dorps- en wijkraden over hun eigen toekomst.

Op 6 februari heeft een eerste werkoverleg plaatsgehad tussen vertegenwoordigers van de Gemeente Apeldoorn, waaronder de verantwoordelijk wethouder, en de gezamenlijke dorps- en wijkraden. Deze nieuwe start werd gekenmerkt door een veel transparantere aanpak dan voorheen. Er zijn nieuwe werkafspraken gemaakt hoe in gezamenlijkheid invulling gegeven kan worden aan de modernisering van de burgerparticipatie in Apeldoorn. De vertegenwoordigers van dorps- en wijkraden zijn hierbij in de gelegenheid gesteld om hun visie te geven op de plannen ter bevordering van burgerparticipatie en vooral welke omgangsvormen nodig zijn om de weg er naartoe succesvol af te leggen. Een belangrijke constatering die avond, weliswaar een enorm open deur, was dat burgerparticipatie niet door de Gemeente Apeldoorn top-down bedacht en opgezet kan worden. Het voornaamste resultaat van de avond was, dat de goede en open sfeer heeft bijgedragen aan het herstel van vertrouwen tussen dorps- en wijkraden ten opzichte van de Gemeente Apeldoorn.

Wordt vervolgd.

Eglantier 231,
Koninginnalaan 67,
Schuttersweg 139
Apeldoorn

Ugchelseweg 189
Ugchelen

Banketbakkerij
Maassen

genieten van het proces... van koekje tot taart

26 november 1944, 'Scottie' Interview met de heer Van Houtum, ooggetuige

Door Irene Steendam

Tijdens de oorlog, in de periode vanaf 1942 tot 1948, heeft dhr. Van Houtum samen met zijn ouders en broertje boven het restaurant 'Boschbad' gewoond. Zijn moeder (mevr. G. Fokkens) runde destijds het restaurant en zijn vader behoorde tot het personeel van het zwembad.

Personeel Boschbad

Het restaurant was destijds gelegen naast de huidige entree van het Boschbad omringd door bomen en rododendrons. Het zwembad was toentertijd omgeven door zand.

De huidige entree is nog steeds in originele staat, maar het restaurant is helaas in de zeventiger jaren van de vorige eeuw afgebrand.

Op het terrein was, en is nog steeds, in de kanovijver ook een eiland gesitueerd waar destijds niemand mocht komen. Hier werd heel geheimzinnig over gedaan en waarom blijft nog steeds een vraagteken. Ook voor dhr. Van Houtum.

Ondanks de oorlog ging het leven ook

'gewoon' door, bij mooi weer ging men naar het zwembad, was het er gezellig druk maar in de winter was het er stil en eenzaam.

Aan het einde van de Felualaan en de J.C. Wilslaan, maar eigenlijk overal in het gehele bosgebied lag veel munitie opgeslagen.

Dit was de grootste munitieopslag van Europa, die zwaar werd bewaakt door de Duitsers. Elke dag kregen de Duitsers ter plekke warm eten en dit werd bereid door een Duitse kok in een keukenwagen die overdekt stond onder de bomen naast het huis waar dhr. Van Houtum woonde. Ze maakten geen gebruik van de keuken, van het restaurant en de rest van het huis. Het was een vriendelijke kok van wie dhr. Van Houtum vaak eten kreeg. Zoals hij aangeeft: 'hij was geen nazi, maar een Duitser'. Op een avond vloog er een vliegtuig boven hun huis, gevolgd door vele lichtflitsen. De kok kwam aan de deur melden dat de Engelsen foto's aan het maken waren, dus ze hoefden zich geen zorgen te maken.

Tot die bewuste zondag op 26 november, wat een mooie, heldere herfstdag in Apeldoorn was. Dhr. van Houtum (Marten, die toen 7 jaar oud was) liep die middag met zijn vader naar buiten, om afval naar de afvalput te brengen. Zijn moeder en broertje waren in huis. Op dat moment hoorden zij het lawaai van een laagvliegend vliegtuig en plotseling zagen zij het vlak boven hen voorbij scheren met een oorverdovend geluid. Het kwam uit de richting van de Jachtlaan/Soerenseweg en maakte een scherpe linkerbocht over de Felualaan.

Marten en zijn vader doken achter het muurtje van de afvalput om dekking te zoeken. Het vliegtuig vloog vlak over het huis heen. Het leek wel of het vliegtuig nog even optrok om hun huis niet te raken,

Dhr. van Houtum samen met zijn broertje

daarna ging de neus naar beneden en het sloeg met een daverende klap te pletter op de rand van de kanovijver. De herrie was enorm, ook door de afbrekende bomen en takken en het hek wat oprolde. Er werd een donker rond voorwerp uit het vliegtuig geslingerd. Later bleek dit één van de twee bommen te zijn die het vliegtuig nog aan boord had. De tweede bom is nooit gevonden, ook niet na de oorlog. Het was een geluk dat het gecrashte toestel niet

(vervolg op pagina 12)

in brand was gevlogen. Dhr. Van Houtum zag Kyle Scott liggen, half in het water. Z'n vader trok hem mee, hij mocht niet meer achteromkijken want de Duitsers kwamen al snel ter plekke en liepen als eerste op het lichaam af.

De familie Van Houtum heeft na deze crash hun huis voor een aantal weken moeten verlaten. Ze hebben tijdelijk bij familie gewoond. De Duitsers hadden alle wrakstukken en dergelijke onderzocht en opgeruimd. Toen ze terugkeerden was er niets meer te vinden en er werd ook niet meer over de crash gesproken. Tijdens de bevrijding kwamen de Canadezen bij hen over de vloer. Een hele andere stemming vulde de kamers, een stemming van feesten en alcohol. Na de bevrijding heeft dhr. Van Houtum zich altijd afgevraagd waar de kok was gebleven, hij was namelijk in één keer verdwenen. Na de oorlog zijn ze bij het zwembad, op de plaats waar de keukenwagen van de kok stond, gaan graven om er nieuwe hekken te plaatsen. Tijdens het opgraven zijn ze gestuit op een plastic zak met daarin een compleet Duits uniform. Of dit van de kok is geweest blijft gissen, want er werd nooit over gesproken. De kok had zo ongeveer hetzelfde postuur als de vader van Marten. Het zou zo maar kunnen dat de kok in

Bemanningsleden B-17, de Little Guy. De piloot, Kyle Scott, zit links vooraan.

kleren van zijn vader is ontsnapt aan de Canadezen. Is dit de reden dat er nooit over die tijd en de vliegtuigcrash gesproken werd? Niet met de ouders van Marten, niet met z'n broer en andere familieleden. Tot de dag dat dhr. Reitsma, oud-officier, bij hem voor de deur stond. Dhr. Reitsma werkte aan het onderzoek van deze vliegtuigcrash en wilde graag een monument plaatsen in het Boschbad. Dhr. Reitsma vroeg hem of hij wist waar het vliegtuig was neergestort. Het monument is overigens niet precies op de plaats van de crash geplaatst, maar iets meer naar voren, omdat daar meer plaats was. Dhr. van Houtum is blij dat dhr. Reitsma bij hem gekomen is. Hij wist nooit wat er destijds precies gebeurd was. Dankzij dhr. Reitsma heeft hij toch antwoord gekregen op vele vragen.

Kyle Scott, 'Scottie' zoals dhr. Van Houtum hem altijd is blijven noemen, was, is en blijft de held van Apeldoorn. Het was heel anders afgelopen als 'Scottie' samen met zijn bemanningsleden, met zijn parachute uit het vliegtuig was gesprongen en het toestel boven Apeldoorn was neergestort.

BERG EN BOS SPECIALIST ROB BAKKER

WOONT AL BIJNA ZIJN HELE
LEVEN IN UW MOOIE WIJK!

BENT U VAN PLAN
OM UW HUIS TE
VERKOPEN?

BEL DAN
ROB BAKKER
VOOR EEN
GRATIS
WAARDEBEPALING!

055 - 52 202 26

**HUNINK
& HOLTRIGTER**
WONING- EN BEDRIJFSMAKELAARS

Paleis Het Loo

Door Esther Lipke, Paleis Het Loo

Van 2 april t/m 29 september is Paleis Het Loo voor het tweede jaar BuitenGewoon Open: de tuinen en stallen worden opengesteld en er zijn allerlei evenementen. Het hoofdgebouw is vanwege de vernieuwing en verbouwing gesloten.

Voor het eerst is er in de paleistuinen hedendaagse kunst te zien; de beroemde Pools-Amerikaanse architect Daniel Libeskind ontwierp vier imposante eigentijdse sculpturen die een spannend contrast vormen met de barokke tuinaanleg. 'The Garden of Earthly Worries' is een presentatie van metershoge beelden die Libeskind speciaal ontwierp voor de paleistuinen. Een lift aan de buitenzijde van het paleis leidt naar het dak voor een uniek uitzicht op de beelden in de tuinen aan de achterzijde en op de bouwwerkzaamheden aan de voorzijde van het paleis. Het Stallenplein en de tuinen zijn het decor voor uiteenlopende evenementen, waaronder van 9 t/m 14 april de Museumweek en in het weekend van 25 en 26 mei het evenement Koninklijke PK's, waarbij het Koninklijk Staldepartement acte

de présance geeft en paarden, ruituigen en auto's van Koning Willem-Alexander in actie te zien zijn.

Concert

Op 30 mei vindt het Concert op Hemelvaartsdag plaats en van 8 t/m 10 juni de buitenfair Pinksterbrocante. Op verschillende dinsdagen en woensdagen in de zomervakantie worden weer Prinsen- en Prinsessendagen gehouden en op diverse zondagen klinken er klassieke klanken in de paleistuinen tijdens Muziek op Zondag.

Kinderen zijn welkom in het Kinderatelier om kennis te maken met de Koninklijke beroepen chauffeur, koetsier, tuinvrouw en architect. Tot slot vertelt in de Stallen de minitontoonstelling Dieren van Oranje in foto en film van alles over de huis- en buitendieren aan het Hof. Het zomerseizoen wordt traditioneel afgesloten met de September Tuinmaand, met veel extra activiteiten en een feestelijk 'Wij sluiten buiten' weekend.

Redactie wijkblad

Door Gustaaf van den Brand

De oproep in het vorige nummer van het wijkblad om je aan te melden voor een te vormen redactie voor het wijkblad heeft erin geresulteerd dan **Liza Bruggeling** is togetreden tot het team. Daar zijn we erg blij mee! Samen met **Irene Steendam**, die al eerder zich had aangemeld, en mijzelf, vormen we nu een driemanschap dat er voor gaat zorgen dat het wijkblad vier keer per jaar gevuld wordt met allerlei wetenswaardigheden over Berg en Bos en algemene onderwerpen die ook de wijk betreffen.

Een en ander neemt niet weg dat het wijkblad bedoeld is als een medium voor en dóór de wijkbewoners. Daarom verzoeken wij alle wijkbewoners om met

ideeën, onderwerpen, verhalen, foto's en dergelijke te komen zodat het blad steeds meer voor en door de bewoners van Berg en Bos wordt. Denk daarbij aan wetenswaardigheden over het huis of de straat waarin je woont, over markante wijkbewoners, over bijzondere tuinen, architectuur, monumenten enzovoorts. Wij zien je bijdragen met heel veel belangstelling tegemoet!

VIGILAT Beveiliging

Professionele dienstverlening in:

- Mobiele Surveillance
- Keyholding en alarmopvolging
- Collectieve beveiligingsprojecten
- Objectbeveiliging
- Portiers- en Receptiediensten
- Evenementenbeveiliging en VIP-begeleiding
- Data Safe Service
- Telefoon Services

telefoon 055 - 542 41 49
Fax 055 - 541 03 82
E-mail: info@vigilat.nl
www.vigilat.nl

Veelzijdig in veiligheid

Hèt notariskantoor in de regio Apeldoorn voor de zakelijke markt

- vastgoed
- ondernemingsrecht
- estate planning

Gietema Wevers notarissen
Prins Willem-Alexanderlaan 717, 7311 ST Apeldoorn
T. 055-5782222

www.gietemawevers.nl

Wildrooster Soerenseweg

Door Otto Verkerke

Met de aanleg van een wildrooster in de Soerenseweg werd de toegang voor wilde zwijnen langs die route geblokkeerd. Daarmee kwam tot genoegen van vele wijkbewoners een einde aan de door zwijnen omgewoelde tuinen en bermen aan de westzijde van onze wijk.

Het wildrooster veroorzaakte echter ook een onverwachte geluidshinder bij de direct omwonenden zoals de bewoners van de Arendsburcht, Soerenseweg en Juniperlaan. De geluidshinder wordt veroorzaakt door bandenlawaai van auto's die over de roosters rijden en dat meestal met een (veel) te hoge snelheid doen.

Na geluidsmetingen en probleemanalyse in overleg door omwonenden en gemeente is er besloten de middelste roosters te vervangen. Waar de ribben in die roosters normaal loodrecht op de rijrichting staan, zijn die nu vervangen door ribben die onder 45 graden met de rijrichting staan. Deze nieuwe roosters zijn in januari geplaatst.

Het directe resultaat van de nieuwe roosters is een grote reductie van de ervaren geluidshinder door omwonenden. Passage van het rooster door auto's blijft zowel buiten als binnen waarneembaar, maar de intensiteit en frequentie van het geluid is lager. Dit maakt het lawaai in ieder geval minder storend.

Echter, het lawaai dat auto's die met een veel te hoge snelheid het nieuwe rooster passeren, blijft zeer storend, met name omdat dit vooral in de avond en nachtelijke uren gebeurt. Dit kan alleen met serieuze snelheidsbeperkende maatregelen bij de

ingang van de wijk teruggedrongen worden. Komend jaar zal de Soerenseweg aangepast worden naar een 30 km regime waardoor de toegestane snelheid aan de wijkzijde van het rooster ook teruggebracht wordt. Omwonenden en wijkvereniging bepleiten daarbij de aanleg van een verkeersdrempel direct naast het wildrooster, zoals de drempel die op de J.C.Wilsaan aangebracht is bij binnenkomst vanaf de Amersfoortseweg. Die drempel bevindt zich eveneens in een doorgaande weg met een 60 km regime als overgang naar een 30 km regime, maar heeft een geweldig snelheidsremmend effect. Te hard over die drempel rijden doe je maar een keer....!

Begraafplaats Soerenseweg

Door Otto Verkerke

De begraafplaats Soerenseweg is een rijksmonument en is rond 1900 aangelegd door de gemeente Apeldoorn. Er liggen bijna 16.000 mensen begraven in ca 7.500 graven en heeft vele bijzondere grafmonumenten. De statige ingang van de begraafplaats is een ontwerp van de Apeldoornse architect Wijn. Op deze intussen honderdjarige begraafplaats rust een deel van de Apeldoornse cultuurgeschiedenis. Dat geldt voor de mensen die er begraven zijn, maar ook de stijlen van de graven en grafstenen in de parkachtige omgeving. Het wordt dan ook wel eens het Stenen Museum van Apeldoorn genoemd.

Dit jaar gaat de gemeente Apeldoorn aan de slag met een nieuw beheerplan voor de begraafplaats. Aanleiding voor een nieuw beheerplan is de huidige exploitatie van de begraafplaats.

De maatschappelijke betrokkenheid bij deze plek is groot, reden waarom vele partijen zijn uitgenodigd om hun visie op de begraafplaats te geven. Omdat de

begraafplaats grenst aan de wijk Berg en Bos is ook met de wijkvereniging van gedachten gewisseld.

De gesprekken met stakeholders zijn vanaf eind 2018 gevoerd en gingen over de manier waarop ze de begraafplaats ervaren, hoe ze het gebruiken, waar ze tegenaan lopen, waar ze mogelijkheden, kansen en bedreigingen zien. Uiteindelijk moeten al die gesprekken resulteren in toekomstscenario's over de manier waarop de gemeente de begraafplaats in stand wil houden. Gegeven de maatschappelijke binding met de plek wil de gemeente de opstelling, keuze en uitwerking van de scenario's met alle betrokkenen inclusief de politiek realiseren.

De vragen en aandachtspunten die uit die gesprekken naar voren zijn gekomen wil de gemeente uit zetten in een korte enquête onder belanghebbenden en aanwonenden. Deze enquête zal ook gepubliceerd worden op de website van de wijkvereniging. Indien u zich op enigerlei wijze betrokken voelt bij de begraafplaats kunt u daar uw inbreng leveren.

Advocaat nodig?
Joost Beekers
natuurlijk!

arbeidsrecht
ondernemingsrecht

 Beekers advocatuur
arbeidsrecht & mediation

deskundig betrokken betrouwbaar effectief

Cederlaan 11
beekersadvocatuur.nl

bel voor een afspraak
06 53 93 38 47

Koffie en thee in de Berg en Bosschool

Door Irene Steendam

In het kader van Noaberschap heeft de Wijkvereniging in de Berg en Bosschool voor alle wijkbewoners op 22 januari van 15:30 uur tot 17:00 uur een koffie- en theemoment georganiseerd. Dit met de bedoeling om elkaar beter te leren kennen en om de saamhorigheid en de aandacht voor elkaar te laten toenemen. Hoewel vanzelfsprekend alle wijkbewoners hiervoor waren uitgenodigd, waren vooral ook oudere, alleenstaande en eenzame bewoners uit de wijk van harte welkom om van dit moment gebruik maken.

Tot op de dag zelf hadden wij eigenlijk geen idee hoeveel mensen wij konden verwachten. Er waren zeven aanmeldingen binnengekomen via de mail, maar omdat aanmelden niet verplicht was, was de kans ook aanwezig dat men spontaan binnen zou

komen. Daarnaast was het een ouderwetse koude winterse dag, het sneeuwde stevig en de wegen hier in Berg en Bos waren hier en daar behoorlijk glad. Reden te meer om ons af te vragen of er überhaupt mensen zouden komen.

Om 15:30 uur stipt arriveerden al de eerste genodigden. En steeds meer mensen kwamen binnen! Veel meer dan het aantal, dat we hadden verwacht op basis van het aantal aanmeldingen! Met in totaal zo'n 25 deelnemers was het aantal ver boven verwachting gestegen tot een mooie opkomst. Ondanks het dikke pak sneeuw dat gevallen was en steeds dikker werd. Met enig geschuif van meubilair hebben we iedereen kunnen ontvangen en er een gezellige middag van kunnen maken. De koffie en de thee waren door de school aangeboden en door de conciërge al klaargezet in de lerarenkamer. Door de hoge opkomst moest er steeds weer worden bijgezet. Er werd druk (bij)gepraat, kennis gemaakt en van gedachten gewisseld. Kortom, gezelligheid troef! De directrice van de school, Nanda Bolt, die ook even om het hoekje is komen kijken, heeft al aangegeven dat de school ook een volgende keer weer een ruimte beschikbaar wil stellen.

Men was over het algemeen zeer enthousiast en beaamde dat het zeker voor herhaling vatbaar is! Hierbij willen wij graag de Berg en Bosschool nogmaals hartelijk danken voor het beschikbaar stellen van de ruimte.

De volgende 'koffie en thee in de Berg en Bosschool' is op dinsdag 28 mei van 15.30 tot 17.00 uur. Zet de datum vast in je agenda. Alle wijkbewoners zijn dan natuurlijk weer van harte welkom! Vergeet vooral niet dan ook je burens, vrienden en kennissen uit de buurt mee te nemen die misschien alleen niet zo makkelijk naar dit soort bijeenkomsten toestappen.

Colofon

Voorzitter:

Arjan Speelman, Seringenlaan 18, 7313 CH, tel. 3558130

Secretaris:

Gustaaf van den Brand, Sparrenlaan 13, 7313 AT, tel. 06-53879265

Secretariële ondersteuning:

Irene Steendam, Zwarte Kijkerweg 17, 7313 GC, tel. 06-15280324

Penningmeester:

Paul Dekens, 2de Beukenlaan 24, 7313 AS, tel. 06-11860041

Leden:

Ronald Kort, Grindberglaan 10, 7313 HG, tel. 06-21877349

Otto Verkerke, Groene Kijkerweg 1, 7313 GB, tel. 3550064

Jan Wassink, Valkenberglaan 54, 7313 BM, tel. 06-10951573

Website:

www.wijkbergenbos.nl

E-mail:

bestuur@wijkbergenbos.nl

Postadres:

Postbus 2905, 7301 EH Apeldoorn

Bankrekening:

NL81 RABO 0393 1561 84

Wijkagent:

Sharon Koenders, tel. 0900-8844

E-mail: sharon.koenders@politie.nl

Buitenlijn gemeente Apeldoorn:

tel. 14055

E-mail: gemeente@apeldoorn.nl

Redactie:

redactie@wijkbergenbos.nl

Opmaak en druk:

Studio Eric Paap

www.ericpaap.nl